

Kudlotyák Krisztina

Itt magyarul is (IMI) program

1. A jó gyakorlat kiválasztási szempontjai

Az *Itt Magyarul Is program* Kárpátalja hatóterületű, kulturális és gazdaságélénkítő program, melynek célja, a magyar nyelv használatának kiterjesztése, a nyelv presztízsének növelése, a közösség identitásának növelése, a szolgáltatók és szolgáltatáskeresők nyelvhasználati tudatosságának fejlesztése. Más határon túli régiókban is működik, azonban inkább gazdasági, mint kulturális alapokon nyugszik. A kárpátaljai példa azt mutatja, hogy egy ilyen jellegű program gazdasági tényezőkön túl inkább közösségi identitás-, presztízs-, illetve szolgáltatói minőség-növelő szereppel bírhat.

2. A szervezet(ek) / személy(ek), amely(ek)hez / aki(k)hez köthető a jó gyakorlat

A jógyakorlat a beregszászi II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola kezdeményezésével indult, a projektet a főiskola bázisán működő Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet vállalta fel és fejlesztette tovább regionális szintű programmá.

3. A jó gyakorlat érintettjei

Magyarul beszélő szolgáltatás-keresők (vásárlók, páciensek, ügyfelek), munkavállalók (magyar nyelven is beszélő munkakereső személyek), vállalkozások, szolgáltatók.

4. A jó gyakorlat célja, tevékenységei

Az Itt Magyarul Is program célja és feladatai:

A mozgalom célja, hogy a magyar nyelv használatát a család és a behatárolt közösségek színteréről (iskola, templom, kulturális kör) nyilvános színtérre – vállalkozások, üzletek, szolgáltatások szférájába – terelje.

Feladatai:

- a magyar nyelv használatának elősegítése, megerősítése, népszerűsítése Kárpátalja településeinek szolgáltatási hálózatában, hivatalaiban, intézményeiben, létesítményeiben.
- A magyar vagy magyar nyelvű szolgáltatást nyújtó intézmények, létesítmények, üzletek számbavétele, összesítése, nyilvánosan használható adatbázis kialakítása.
- A magyar nyelven beszélő kárpátaljai lakosok tájékoztatása a magyar nyelvű szolgáltatások igénybevételének lehetőségéről.
- A magyar turizmus fellendítése Kárpátalján.
- Hosszútávon a magyar nyelvet beszélők elhelyezkedési arányának növelése.
- Magyar nyelvű szociális háló kialakításának lehetősége.

Az Itt Magyarul is következő tevékenységekkel éri el a célját és teljesíti a feladatokat:

- magyar nyelvű szolgáltatások felmérése, keresése
- önálló, felhasználóbarát on-line felület, szolgáltatási térkép működtetése
- programnépszerűsítő akciók szervezése
- a csatlakozott helyszínek IMI matricával, táblával, kítűzővel való ellátása
- szolgáltatásfejlesztő kiegészítő programok szervezése: képzések, konferenciák, bálók
- ingyenes jogsegély alkalmak

5. A jó gyakorlat által érintett terület(ek)

A jógyakorlat egész Kárpátalján működik, legaktívabb a Beregszászi járás és az Ungvári járás, utána a Nagyszőlősi járás következik, de vannak regisztrált felhasználók a Munkácsi járásban és Munkácson, Ungváron, Felső-Tisza-vidéken is.

6. A jó gyakorlat területi hatóköre

A jó gyakorlat túlmutat Kárpátalja határain. Hiszen minden magyar nyelvű szolgáltatás-kereső részesülhet benne. Ukrajna határain kívül élő magyarok is megtalálhatják a magyar szolgáltatásokat.

7. A jó gyakorlathoz szükséges feltételek (humán, pénzügyi, technikai)

A jó gyakorlathoz leginkább humán erőforrás és technikai háttér szükséges. A pénzügyi források kezdetben pályázati forrásból majd jó on-line és nyomtatott reklám-elhelyezési stratégiákból előteremthetők.

8. A jó gyakorlat eredményei, rövid, közép és hosszú távú hatása

Az elmúlt évek folyamán az IMI mozgalom egyre népszerűbb, évente több mint ezer regisztrációs megkeresés érkezik, a jelenlegi adatbázisban 942 elem van regisztrálva. Ebből a legnépszerűbbek az egészségügyi szolgáltató egységek, amelyek intézményhez köthetően a magyarul beszélő orvosokat, egészségügyi munkatársakat tartalmazza. Közel 5000 matrica és kitűző került kiosztásra.

9. A jó gyakorlat fenntarthatósága

A programot leginkább pályázati forrásból lehet és reklámból befolyó felajánlásokból lehet fenntartani. Az on-line felület jó lehetőséget ad a reklám elhelyezésére és arra, hogy a szolgáltatás minősíthető lehessen. Hosszú távú fenntarthatósági cél egy letölthető mobil app létrehozása, amely szintén reklámfelülettel és letöltési költséggel járulhatna hozzá a program fenntartóságához.

10. A jó gyakorlat adaptálhatósága

Az adott program adaptálható más országok többnyelvű vagy határ menti térségeiben, hiszen szolgáltatásfejlesztő és szolgáltatási palettaszélesítő hatása lehet. Fontos elem, hogy a térség többnyelvű közegében előnyben részesüljenek azok a szolgáltatók, vagy munkavállalók, aki beszélik az adott térség nyelveit. Egy ilyen program segíti a turizmus fejlődését.